

Wychowanie kształtujące,

czyli jak wychować mądre i szczęśliwe dzieci

Wychowanie i edukacja małego dziecka z roku na rok stają się coraz większym wyzwaniem dla nauczycieli, pedagogów i psychologów. Specjaliści zastanawiają się, jak przygotować dzieci na kolejne zmiany w szybko rozwijającym się świecie, a jednocześnie, jak pomóc im funkcjonować tu i teraz.

Od wielu lat w naszej pracy koncentrujemy się na szukaniu sposobu kształcenia mądrych i szczęśliwych dzieci. Rozmawiamy z nauczycielami, dyrektorami, specjalistami, a także rodzicami młodszych i starszych dzieci. W czasie tych rozmów i analiz często pojawiają się pytania: Dlaczego mamy coraz więcej problemów wychowawczych, skoro sale zajęć są dobrze wyposażone i mamy dostęp do pomocy i multimedialnych, które uatrakcyjniają naszą pracę? Dlaczego tak dużo dzieci wymaga pomocy psychologiczno-pedagogicznej? Nauczyciele i specjaliści od dłuższego czasu ostrzegają, że brak czasu na rodzinną rozmowę, wspólny spacer, zabawę, na bycie razem nie sprzyja poprawie sytuacji, a nadmiar tabletek, komputerów, gier, filmów i bajek to duże zagrożenie.

Coraz częściej wspólnie dochodzimy do wniosku, że zamiast mnożyć środki dydaktyczne, musimy wrócić do tego, czego naprawdę potrzebuje współczesne dziecko! Do dostrzeżenia podmiotowości dziecka – jakie jest, kim jest – a także tego, co tak naprawdę leży u podstaw jego rozwoju.

Okazuje się, że nie musimy szukać daleko. Aby wspierać zrównoważony rozwój dziecka, wystarczy pamiętać o trzech aspektach jego rozwoju i – celowo, planowo oraz świadomie – wykorzystać je we współpracy nauczycieli-wychowawców i rodziców.

ZDROWIE FIZYCZNE I PSYCHICZNE

Pierwszy aspekt odnosi się do fizyczności dziecka i świadomości własnego ciała oraz jego reakcji.

„JA” DZIECKA

 Pomaga w uświadamianiu sobie emocji i nazywaniu ich. Pomaga odkrywać i rozumieć własne lęki oraz uczucia.

RELACJE Z INNYMI LUDŹMI

 To trzeci ważny aspekt rozwoju. Pomaga w nawiązywaniu relacji, podtrzymywaniu więzi, rozumieniu zachowań i uczuć innych osób.

Skupiając się na ROZWOJU, WYCHOWANIU I EDUKACJI, proponujemy zestaw materiałów edukacyjnych:

- otwarty na współczesne dziecko i jego rodzinę,
- łączący edukację z rozwojem,
- wprowadzający wartości jako naturalne etapy poznawania świata,
- łączący nowoczesne rozwiązania z najlepszymi, sprawdzonymi doświadczeniami i wiedzą naukową,
- wprowadzający gotowe rozwiązania pomagające w prowadzeniu dokumentacji, zgodne z wymaganiami nadzoru pedagogicznego.

Program i zestaw materiałów edukacyjnych *Dzieciaki w akcji* to sposób na wychowanie mądrych i szczęśliwych dzieci. Nauczyciele i rodzice otrzymują rozwiązania, w postaci łatwych do zastosowania wskazówek, będących wsparciem zarówno w procesie wychowywania, nauczania, jak i uczenia się dziecka. Są to nie tylko porady specjalistów, ale również specjalnie dobrane teksty, których biblioterapeutyczny charakter będzie wzmacniać warsztat pracy nawet najbardziej doświadczonych nauczycieli przedszkolnych.

Zapraszamy wszystkich nauczycieli i dyrektorów przedszkoli do współpracy w ramach programu wychowania przedszkolnego *Dzieciaki w akcji*, który jako jeden z pierwszych w Polsce:

- prezentuje metody wspierania rozwoju emocjonalno-społecznego zgodnie z najnowszą wiedzą z zakresu psychologii emocji i motywacji,
- pokazuje sposoby rozwijania umiejętności uczenia się dzieci,
- dostarcza rozwiązań w zakresie indywidualizacji pracy z dzieckiem oraz włączania domu rodzinnego w wychowanie, profilaktykę i edukację małego dziecka.

Program *Dzieciaki w akcji* jest zgodny z obowiązującymi przepisami, a stworzone do programu materiały edukacyjne zawierają rozwiązania metodyczne i dydaktyczne oparte na koncepcjach i wynikach badań uznanych polskich i zagranicznych autorytetów w dziedzinie psychologii, pedagogiki i logopedii oraz wynikają z naszej wieloletniej praktyki pracy z dziećmi.

Jednym z innowacyjnych rozwiązań jest propozycja wprowadzenia w przedszkolu „wychowania kształtującego” z elementem samooceny, do której wdrażamy dziecko od najmłodszych lat. Dla nauczyciela to pierwszy krok do rozwijania u dzieci tzw. metauczenia się, które zostało wpisane do nowej podstawy programowej, a w praktyce stanowi bardzo duże wyzwanie.

W myśl słów Janusza Korczaka, którego pedagogika wychowania towarzyszy nam na każdym kroku: *Pozwól dzieciom błędzić i radośnie dążyć do poprawy* – samoocena jest jednym z najważniejszych elementów procesu uczenia się.

Jak Ci poszło?

Dziecko wskazując (zakreślając) przy specjalnie dobranych ćwiczeniach odpowiednią „minkę”, określa swój stosunek emocjonalny do zadania lub problemu, z jakim się zmierzyło (na karcie pracy). Dzięki takiej czynności uczymy każdego pięcioletka i każdego sześciolatka świadomego odnoszenia się do tego, co w procesie uczenia się jest dla niego łatwe, przyjemne, satysfakcjonujące (co lubi), lub do tego, co jest dla niego zbyt trudne, nieprzyjemne i nie dostarcza mu radości z podejmowanego wysiłku (czego nie lubi). Dwie minki – wesółka i smutna – są początkiem procesu nauki myślenia dziecka o tym, co robi, jaki to ma sens, jaki jest jego stosunek do tego, co robi, i w jaki sposób może się zachować, kiedy ma trudność lub problem. „Minki” symbolizują emocje, ponieważ to najprostszy sposób wyrażania stosunku dziecka do czegoś lub kogoś. Nauczyciel natomiast zyskuje w ten sposób informację zwrotną od dziecka i ma okazję – w ramach prowadzonej obserwacji oraz monitorowania procesów rozwoju i edukacji dziecka – poddać głębszej ocenie jego potencjał oraz indywidualne potrzeby i odpowiednio dostosować metody działania. Nauczyciel ma możliwość sprawdzenia, czy samoocena dziecka jest obiektywnie spójna z jego wnioskami na temat potrzeb i możliwości podopiecznego.

W procesie wychowania kształtującego, którego kontynuacją w szkole jest ocenianie kształtujące, muszą aktywnie uczestniczyć zarówno nauczyciele, jak i rodzice. Dodatkowe pomoce służące doskonaleniu wychowania kształtującego znajdują Państwo w programie wychowania przedszkolnego *Dzieciaki w akcji* oraz na stronie internetowej Wydawnictwa Nowa Era.

Anna Stalmach-Tkacz

Absolwentka Uniwersytetu Śląskiego oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP w Warszawie, pedagog i logopeda, edukator oświaty, autorka licznych publikacji dla dyrektorów, nauczycieli oraz dzieci.

Karina Mucha

Zajmuje się psychologią emocji, bada, jak pomagać dzieciom w poznawaniu świata i rozwijaniu myślenia; absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Warszawskiego.

www.nowaeradlaprzedzskola.pl